

Передплата

«РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а: місяць . . . 170 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очі і душу ми вареш: а не возьмеш милости і міри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових ісаївів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дні
крім неділь і руских свят
о 5¹/₂ год. пополудні.

Редація, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровського (Хорун-
щини). Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає сялише
напередіє застереженя.—
Рекламациі неопечатаніє
вільні від порта.— Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надслани» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Рівновага і послідовність в політиці.

Наші десперанти.

(Конець).

Чи така праця неможлива хотьби і серед теперішніх обставин? Если нам гдєкуда неправно забирають законно дозволені книжки рускі, то ми не повинні задля того закладати руки, але треба постаратись законною дорогою, щоби тії беззаконності були усунені. Кожда беззаконність повинна визвати з нашої сторони законний відпор. Еслиж укажує ся на тоє, що школи в руках наших противників, то ми позволимо собі замітити, що по перше школа є єдиним способом ширеня народної просвіти, а по друге і тії, що перші розбудили і найкрасше розвинули нашу літературу, не зробили се через школи, але помимо шкіл, котрі і тогди не знаходились в наших руках. Безперечно так розвій самої літератури, як і єї ширене межі народом стрічає тепер многі перешкоди, але не забуваймо, що одною з головних перешкод є по части наша власна вина: з одной сторони наша трусливість і непорядність, з другої наше взаїмне розєднанє, наша нетерпимість і відвічна слабість братних межисубиць. Замість сварити ся о марниці і виводити правосисні, або й взагалі лїгвістичні спори до первостепенної ваги, замість себе задля форм і кількох слів виклинати і проscribeвати і власною сварнею подавати ворогам пригоже оружє против нас самих, — будьмо більше вирозумілі, більше обопільно толєрантні і для форми не жертвуймо нашої народности. Если при нинішніх обставинствах може до року розходити ся 10.000 книжочок популярних, то нічо і ніхто не може нас спинити, постарати ся о тоє, щоби таких книжочок розходило ся річно хоть 100.000 прим. і щоби они були по можности як найлучше редаговані. Ніхто не може нас спинити, основувати народні читальні, устроювати популярні відчити для народа, скликувати народні віча, закладати і порядкувати каси, поучати нарід господарства і т. д. Тількож до сего треба сполученя сил, братньої любови і щирої підмоги і заохоти. В згоді і спільній діяльности всіх Русинів спочиває наша сила.

Щож можуть Поляки виставити супротив нашого народного ідеалу, против наших сполучених сил? Се правда, що нам не усміхають ся ні достоїнства, ні нагороди, ні навіть справедлива ненару-

шимість власної заслуги. Нас можуть заманувати, усипляти або і дезорганізувати обітницями, почестями, авансами і т. д. Однакож живий нарід борючий ся за своє жите мусить мати і своїх неустрашимих поборників. Є же хвилі, коли для добра народа і вітчизни треба жертвувати своїм житем, — ми повинні мати на стілько патриотизму, — для добра народа жертвувати нашими вигодами. Нані мужі мусять бути готові прийняти на себе крест народних старань, зречи ся надії на парохію а попережувати може і до віку на капелянії, пожертвувати надію на директуру, а посивіти на професурі, розпрацати ся з високими авансами а остати ся чи судисю чи адюнктом. Така резигнація, таке самотверженє очевидно не кождому пригоже і миле, але серед цілого народа мусять найти ся мужі готові до самопожертвованя, если справа народна має поступати на перед. Головною нашою хибою є, що може за мало виховуємо таких людей твердого характеру, готових до самопожертвованя, що за мало уміємо цінити таких людей і хоч їх підмагати, если не хочемо чи не можемо в їх сліди вступати. Тут головна задача нашого народного вихованя, доси так дуже занедбаного.

Може і за широко розписалисьмо ся о тім предметі, але сама справа видала ся нам на стілько важною, що ми єї не могли мовчком поминути.

Не можна нам усумнівати ся і віддавшись вітчаяню складати руки, а треба нам сьміло брати ся до діла. За першими сьмілими борцями пійдуть хоть може не скоро і другі, може менше сьмілі, але за то численніші.

Замітки пок. Володимира Барвіньського п. з. «Наші десперанти», звернені в 1881 р. до москвофілів, не втратили своєї ваги і свого значіня також і нині, з тою ще ріжницею, що нині можна їх приложити і до деяких політикуючих націонал-демократів, котрі по невдачах попадають у зневіру і розпуку, а тим відбирають духа і охоту до реальної успішної праці рускому загалови. Треба однак додати, що обставини від написаня наведеної статі значно змінили ся і що на ріжних полях руского жита бачимо дуже значний поступ іменно в напрямі реальної роботи народної. Так н. пр. на просвітній і научній области можемо вказати на значний розвиток товариства Просвіта з єї читальнями, Руского Товариства педагогічного з

єго бурсами, інститутами, школами і видавництвами, Наукового Товариства ім. Шевченка з єго видавнями. На економічнім полі можемо вказати на Народну Торговлю, Красвий Союз Кредитовий, Дністер, а в останнім часі Народну Гостинницю, котрі стають певними доказами, що Русини в Галичині не лише не стоять на однім місці в культурнім розвитку, а з кождим роком поступають вперед. Так само позасновувані по головїшних осередках по краю Рускі Бесіди причиняють ся чимало до розбудженя товариського жита, а співацькі товариства „Боян“, „Висший Руский Институт Музичний“, „Товариство для розвою рускої штуки“ можуть служити доказом, що й ту область до недавна ще занедбану починають Русини плекати. І треба признати, що попри деякі недомоганя або похибки (а такі чей случают ся в кождій суспільности) іде робота що раз ліпше й успішнійше і доводить до позитивних вислідів.

Найменше може відрадных прояв бачимо на національно-політичнім полі, а се треба приписати головно партійній і фракційній розтичці і нетерпимости, а побіч того недостатці політичної рівноваги і послідовности.

І на тім полі треба собі уявити, що з малих починів доходить ся перегадом до поважних вислідів, що рівновага і послідовність в національно-політичній роботі, розумна органічна праця около осьвідомленя широких верств суспільности рускої таки з часом приспорить рускому народови належний єму вплив політичний і належне єму становище посеред інших народів держави.

Деякі політики попадають у зневіру задля виборчої реформи, котра на їх погляд є далеко гірша, як стара ординація виборча, котра після їх погляду давала спромогу Русинам в Галичині вибрати 22 послів. Алеж нова дає спромогу вибрати 28, значить більше, хоч о небогато, отже всеж певний поступ. Але на се кажуть знов зневірчиві політики, що лише 19 може бути певних. А чиж на основі давньої ординації мали ми коли небудь 22, чи не мусимо вдоволяти ся нині 8-ма послами?! Певно, що до обниженя дійсного числа послів причиняли ся всякі виборчі штуки. Отже з сего виходить, що замість зневіри і розпуки повинна національно-політична робота у нас розвинути ся в тім напрямі, щоби ми не лише 19 вибирали руских послів з Галичини, як се вичи-

слюють наші десперанти, але дійсно 28, котрі з буковинськими 5-ма становили би поважний парламентарний клуб.

Але тоді лише буде сей клуб поважний і впливовий, коли до него вйдуть послі, що не лише на вічах зуміють виголошувати високопарні бесіди і робити далекосяглі обіцянки, але також і в державній раді схотять і зуміють позитивно працювати.

3 подорожі до св. Землі.

(Дальше).

Єрусалим 19. IX. 1906.

По повороті з Аін Карім, лучила ся трагікомічна пригода на тлі подразненої фантазії про чуда. Прибігає одна селянка — паломничка з плачем, що 20 сот. переміняло ся у неї на золотих 20 кор. Не знала сказати, чи то їй видав хлопець в Аін Карім, чи може «нечиста сила» її такого збитка зробила. За всяку ціну хотіла позбутися золотої 20-коронівки. Незадовго вияснила ся справа. Прибіг хлопець з плачем, що він замість 20 сотиків віддав потемки і в поспіху підчас нашого відїзду 20 К, тай дістав назад свої гроші.

По вечері приніс сам редактор російської часописи «Вожд» більше примірників часописи, в якій був заміщений привіт Буковинцям і Галичанам. Оповідає ся там, що прибуло 600 Галичан-унїятів з Митрополитом, і що сам редактор був на службі Божій в Церкві Гробу. Тішиться, що відправа була зовсім така, як у них і в тім язичі, тільки що поминали Папу. В своїй рефлексії на сю тему, редактор висказує жаль, чі «чисто рускі славні і симпатичні люди» не є разом з ними. Обіцяє ще говорити пізнійше о нас. Витає «от лица Россіи» Митрополита і висказує симпатію руских православних, живючих в Єрусалимі до нас, хвалячи «превосходний» спів і відправу, а вкінці жєлає «вічного спасенія іскренно і сердечно любимим зарубєжним братьям-славянам». Сей редактор ходив вже перше з нами, приглядав ся нам і роздавав російські книжочки за посередництвом кількох кацапів, що нашли ся між паломниками.

В понеділок приймав Митрополит відвідини настоятелів віроісповідань католицких і православних, а крім духовних були також свіцкі настоятелі, як баша єрусалимський і єго секретар, та австро-угорський консуль з жєною.

Ві второк 18. вересня рано ідемо на долину Йосафата. Дорога веде через місто, межи австрійською поштою, а баштою Давида, яка одна заховала ся ненарушена від жидівських часів. Тут стоїть касарня турецької піхоти. Виходить відділ війська а провідник варти в брамі кричить «алям ду», на що варта поздоровляє способом нашого давного презентованія рушниці. Коли в наших касарнях стоїть на брамі один вояк без рушниці, тут стояло аж двох та з рушницями. На брамі сионській минаємо знова війскову варту. Перед нами долина Гинном, зі султанським ставом, в якім

вода зовсім зелена. Коло сего ставу вели давні водопроводи Соломона з Вифлеєма, аж на сьвятинну площу. При моеті, через який веде дорога до залізниці, сходимо в русло Гинному. На схід зносить ся гора Сион, на захід гора «лихої ради», на якій стояв дім Каяфи, де жиди урядили розпнати Христа, і від того назва сеї гори. Тут покинув Юда 30 сребренників, за які зрадив свого Учителя і тут повісив ся. За ті сребренники куплено кавалок гори, яка зве ся Гакельдама (кроваво ріка) і обведена муром, та призначено на кладовище для чужинців. Цариця Єлена мала часть сеї рілі перевести на кораблях до Риму, де на ній збудувала церкву. Зполудня при мурі кровавої рілі є печери. Одна зве ся пєчєрою апостолів, бо тут мали сховати ся апостоли, коли жиди спіймали Христа, а знова в иншій має бути вхід до пєкла. Місце, де лучать ся долини Гинном і Йосафата, звуть жиди Гєнною с. в пєкло м і оминають єго зі страхом. Тут мало давнійше стояти поганьске божище Молоха, в якого розпалені рамена кидали жиди свої діти, а бубни і музика заглушували плач материй і крик дітей. Тут єще і тепер танцюють Араби і грає музика, але причина вже инша. На полудневім кінци долини є керниця Йова з піддашем. Коли всюда висохне вода, то они, радують ся що єще є богато в керниці, а в порі дощів, коли понижше керниці покаже ся нове жєрело, також радують ся, бо се є ознакою обильности води та урожайности. Жиди кажуть, що в тій керниці сховано сьвятий огонь, коли они ішли до вавилоньської неволі. Пізнійше мали брати жєрці звідси мутну густу теч, яка підчас сходу сонця вилята на жертівник займала ся ясним полумінєм.

Жидівске пєкло лежить між трема горами. Від заходу гора «злої ради», від полудневого сходу гора «згрішеня», а з півночи незабудований кєнець сьвятинної гори Морія, званий Офель.

(Дальше буде).

Бєрнзон про Русинів.

Колись то писав наш народний гєній Тарас з іронією про сучасну долю України: «на всіх язиках все мовчить, — бо благодєнствує!» І справді думали культурні народи Європи, що се благодєнствє — ся мертва мовчанка на полудневих, урожайних степах полудневої Росії. Допєрва в найновішій часі (в великій мірі завдяки діяльности «Українische Revue»), розкрила ся правда перед чужинцями, що ся мовчанка покриває тиху, страшну трагєдию замученого ворогами великого і спосібного українського народу. Небувалий, масовий злочин, сповнюваний від віків на сході сєредущої Європи виступив в цілій своїй гидоті перед счудовані очі європейської сусальности. Безгранична, беззиглядна майже, німа мартирольогія довгих віків зєднала нам поклонників і прихильників у всіх краях нашого континєнту. Наша витрєвалість і животність, зростаюча сила і самосьвідомість, героїчне двиганє із самого дня упадку трийцятиміліонової народної маси — викликає симпатію

і подив. Піджєслі умі, які проводять опіній осьвічених народів, одїнюють з прижканєм і співчутєм нашу єрганізаційну і просьвітну працю, та і не щадять слів осуду нашим противникам, що як давнійше довели український нарід до єго упадку, так тепєр всіма силами хочуть не допустити і спийнати єго відродженє.

До тих високих умів, що живучи сєред вільної і щасливої сусальности, виступають в обороні слабшого і покривдженого народу, належить також славний норвежський писатель Бєрнштерне Бєрнзон, який в парискїм тижневнику Le Courrier Europєen замістив в послїднім числі статію під заг. Les Ruthėnes. «Єще нині, і то в Європі — пише там автор — живе народ, більше нїж трийцятиміліонової, — позбавлений — нїбито з рації державної кєнєчности — своєї мови і народности та гноблений всіма иншими способами. Двацятє вісім мільонів того народу належить до Росії, а 4 мільони до Австрії. З усіх доказів, як недостаточна є наша цивілізація, найстрашнійший є без сумнїву сєй, що завдяки державній кєнєчности, а може й на приказ володаря, знівєчено індивідуальність народу. Деж подїли ся російські і польські християни? Вони ідуть з бенкету на бенкет і нічого собі не роблять із сліз і терпінє сих мільонів! А таки нарушено основну засаду мира, коли знівєчено сьвєтє право індивідуальности національности. Чому наука політичного права не говорить є тим отверто? Або й філянтронія? Чому не кажуть, що се найсумнійша ганьба людскости, що нікому не приносить користи, коли гнобить ся душу народу? Сєж противно шкода для всіх. Бо хтож може знати, які спосібности криє в собі народ? Росія, замість користати з свєбідного розвитку так великого народу, дарємно добуває всіх сил, щоби згнобити і стєсати з лица землі 28 мільонів народу.

А Поляки в Австрії — каже дальше наш прихильник — чи можуть жє боронити своєї народности сєред переваги чужинців, коли самі гноблять чотири мільони Русинів? А як жє вірними союзниками в пригоді могли би їм бути ті чотири мільони! Доси Поляки мали велику симпатію і на полудни і на заході і на півночі; але коли австрійські Поляки, що борють ся о свою свєбоду і єдність, будуть гнобити народ слабший, то й стратять усю симпатію у других. Ми, що знаємо факти, мусимо уважати за свій кєнєчний обовязок ширити знанє тих фактів як найдальше.

Великий і непобідний народ руский чим раз більше заслугує собі на приязнь всіх свєбідних народів. У сьвєтє і вечерами, коли Русини співають собі тужні пісні про предків, вони повинні знати, що не є вже самі, що їх слухають далеко; повинні знати, що їх жалі чим раз більше викликають наше спочутє і обурєнє, котрим вкінци годі буде оперти ся.

У відповідь на сі слова, написав один з польських дєвників, що повинен хтось з польських магнатів запросити до себе Бєрнзона і перєсьвідчити єго наглядно про неправдивість єго закидів що до Поляків. Чиж не Потємкинська сє методє? Для добра обох народів, ми радїб,

щоб польська праса і суспільність, витягнула иншу науку з адмоніції великого норвежского мислителя і політика.

Просимо відновити передплату.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат. Артемія вмуч.; римо-кат. День задушний. — В суботу: руско-кат. Іларіона Вел.; римо-кат. Гурберта.

— **Кр. рада шкільна** видала обіжник до шкільних властей, що день 3. с. м. (субота) є вільний від науки у всіх школах (з винятком висших наукових заведень).

— **Завтра** (в п'ятницю) будуть надзвич. заг. збори «Просвіти» в салі «Сокола» в будинку «Дністра» о 10. год. рано, а о 4. год. по пол. будуть заг. збори «Народної Торговлі» у власнім домі (Ринок 36).

— **Тов. «Сокил»** в Буську уряджує в неділю дня 4. с. м. в салі «Клубу» аматорске представленє. Відиграє ся «Наталку Полтавску». Початок о год. 1/2 8. вечером.

— **I. заг. збори «Р. Тов-а педаг.»** в Перегінську будуть дня 4. с. м. о 3 1/2 год. в льокалі читальні.

— **3 київского університету.** Останній неділі була на університеті загальна збірка студентів-Українців. Зібралось більш як 300 осіб. На початку прочитано реферат про українські катедри одного з студентів; потім прочитано привіти від польської студентської корпорації по польски і по російски. Збори зустріли привіти оплесками. Після того почалась дискусія. О 7. годині поставлено резолюцію, в якій зазначено потребу заснованя слідуєчих катедр: української мови, укр. літератури, історії України і катедру укр. права та досліджуваня економічних відносин України з українською викладовою мовою і з паралельними курсами російською мовою для тих студентів, що не знають української мови. Збори прийняли сю резолюцію і вибрали 6 студентів до комісії, яка має виробити докладний меморіал, щоб подати его професорській раді.

— **В Перемишлі** в Центральнім огороді відбуло ся дня 28. жовтня с. р. окружне віче, на яким було около 8 тисяч народу. Віче отворив адв. др. Кормош, котрого вибрано головою віча, а его заступником б. посла Ст. Новаковського з Торок, секретарював акад. Гонтарський. Реферат виголосив п. Василь Кіцула. По довшій дискусії віче прийняло отсі резолюції: I. Віче окружне в Перемишлі, зібране дня 28. жовтня 1906. р., стоячи в засаді на становищу загального, рівного, беспосередного і тайного права голосованя, заявляє ся торжественно проти той ухваленої теперішньої комісією виборчої реформи, а то а) з причини, що вона кривдить Русинів так числом приділених їм мандатів, невідповідаючому триміліоновому населеню, — як і крайню несправедливим поділом округів виборчих у східній Галичині; б) з причини, що установлено 10 польско-руських округів виборчих, в котрих одній четвертині меншости населеня признає ся ті самі права заступства, що трем четвертинам більшости населеня, а руских меншостей в західній Галичині і по містах зовсім не узгляднено; в) з причини постанови, що лучить в Галичині громади з менше як 1500 населеня в цілях голосованя; г) з причини постанови, силою котрої зміна § 1, 4, 5, 33—37, і 52 ординації виборчої як і поділу округів виборчих може бути ухвалена лише в присутности 343 послів, в тім половини послів відповідного краю, і з тих причин звиває віче руских послів парламентарних, щоби старали ся всякими средствами парламентарними тоту виборчу реформу повалити. 2. Віче протестує рішучо і як найострійше проти розширеня автономії в Галичині, в жадає передше політичного поділу Галичини на часть руску і польску. III. Віче висказує рускому клубови

парламентарному, особливо послови Николаєви Василькови, узнаючи его усилену працю і стараня, положені в комісії в обороні інтересів руского народа, — найгорячіші слова подяки. — По вічу відбув ся демонстраційний похід улицями міста.

— **Іменованя.** Цісар іменував радника висш. кр. суду у Львові Бойомира Жарского і віцепрезидента окр. суду в Коломиї Ігнатія Фіда радниками двора в найвисшійм касаційнім трибуналі. — Міністер торговлі іменував в дирекції почт у Львові комісарів: Франца Пательского секретарем, а Мокрицкого старшим комісаром.

— **Українська театральна трупа Сагатовского** за останній місяць грала в м. Ковелі на Волині. З артистів опріч Сагатовского, визначала ся ще п. Думка. Українським театром зацікавились не тільки Українці, а навіть Поляки, жида та Москалі. Правду сказати і репертуар трупи д. Сагатовского був непоганий. Одно тільки було не гаразд: через якісь непорозуміння із інженером Тільтнім до театру не давали електричного світла і вистави відбувались при карасиновому світлі. Заробіток трупа мала не поганий; але як сюди прибула ще російська та польська трупи, то д. Сагатовский уступив їм своє місце. («Рада»).

— **Школа ім. Куліша.** Щоб вшанувати пам'ять українського письменника П. Куліша, борзеньке козаچه товариство згодилося — як доносить полтавський «Рідний край» — постройти народну школу его імени. Ся школа по своїй архітектурі і внутрішнім уладженю, вийшла найкрасшою в цілім повіті. Дня 18. жовтня с. р. відбуло ся її відкритє та посвяченє. Було чимало гостей з інтелігенції, поприходило теж багато й селян із ріжних кутків повіту. Господарі святя, ті що будували школу і жертвували на неї, а вкупі з ними й учительки Кулішевої школи дуже привітно приймали гостей. У великій світлиці красував ся в вінку гіпсовий бюст П. Куліша; все святю обійшло ся дуже урочисто й гарно. За ширюю трапезою було багато промов: гости славили всіх, хто привіс свою жертву — чи коштами, чи працею для такого діла, що має послужити на користь темному люду, та для звеличаня пам'яті славного робітника на поли українського письменства.

— **Проти алькоголю підчас виборів.** Австрійске товариство для поборюваня пиянства і товариство абстинентів передали комісії для виборчої реформи зазив з просьбою, щоби в дни, коли відбувають ся вибори до ради державної в місцях вибору і окружено була заборонена продаж нап'янків, як подрібно, так і в закоркованих посудинах. Переступленє сего привичу мало би ся карати як переступство закону виборчого. В зазиві підносить ся, що «частованє» фальшує вислід вибору, а на конєць звертає ся увагу на той факт, що такий закон є вже в Норвегії і в богатых краях Сполучених Держав.

— **Новини у війсковім умундурованю.** Сими днями появить ся розпорядок про зміну приписів що до носеня мундурів. Між иншим, вільно стане носити в фронті цвікери, офіцери кавалерії в службі поза гарнізоном будуть могли при параднім мундурі носити сіро-сині панталони, а офіцери стрільців і технічних відділів панталони сірої краски. Крім сего можна буде носити панталони темні, бронзові рукавички, камаші, лякеровану обуву, кальози і шуби, а гажистам пелерини. Крім сего введе ся цілий ряд відзнак для рядових за визначне поведєнє в службі.

— **3 перемискої епархії.** Дійсними деканами іменовані дотеперішній завідатель о. Кириян Ясеницкий деканом балыгородским, Филімон Подольський деканом мостиским, Володимир Гинилевич деканом нижанківским, Кароль Федорович деканом варяжским. — О. Симеон Кульчицкий, парох в Воцанцях іменований орг. шкільним комісарем для шкіл комарнянської епархії. — Відзнаки крилошаньські одержали: Володимир Гинилевич парох в Тисові, Іван Костек парох в Новім Селі. — Презенту на парохію Лушівку дістав о. Николай

Іванусів. — До канонічної інституції на парохію Скородне завизваний о. Евген Копистянский. — Правительство продовжило дотацію з Фонду релігійного на дальший оден рік для сотрудников: в Квашенині, Уличнім, Мішанній, Нижанковичах, в Вадовичах і Новій весі. — Увільненє від конкурсового іспиту одержав о. Іван Волосяньский, парох в Краківці. — На конкурс з речинцем до 15. грудня с. р. виставлені отсі парохії: Горнякка, Криве ad Тісна. Яворець ad Тісна, Белз, Ліщини, Висоцко, Ричигів, Тарнава, Туринка, Гвоздець, Берез гор., Хміль, Залісе, Комарно, Михайлевич, Близянка, Баниця, Бойкова, Лабова, Билч гор., Ластівки, Волча долішна, Токарня, Махнів, Коханівка, Корениця, Ясель.

— **Борба з туберкулами.** «Berl. Klinische Wochenschrift» замістила другий реферат проф. д-ра Гофа про его поміченя над сукровицею Марморка проти туберкулів. Він уживав єї майже від трех літ по части в своїй клініці, в части на поліклініці а пізнійше приміював ту сукровицу нераз в дїточім шпиталі на 40 хорих. Передовсім він ствердив, що сукровиця Марморка не мала ніколи шкідного впливу на стан хорого. При відскірнім уживаню сукровиці доходило часто до специфічних реакцій сукровиці, але они скоро переминали, коли організм привик до сукровиці. Тепер жеж зовсім ніяких побічних реакцій не викликає сукровиця Марморка при прямім єї уживаню. На слідком уживаня той сукровиці: 18% хорих на туберкули зовсім виздоровіло, 27% добре поліпшило ся, 36% трохи поліпшило ся, у 18% хорих не було ніякого поліпшеня. Свій реферат закінчив проф. Гофа твердженєм, що на его погляд, сукровиця Марморка з причини нешкідливости на організм і простого способу єї уживаня надає ся і повинна бути уживана в борбі з туберкулами.

— **Дрібні вісти.** Бурмистром м. Коломиї на місце пок. Витославского вибрано п. Івана Кляского, властителя дібр і реальности в Коломиї; асесорами вибрано д-ра Леся Кульчицкого та Івана Стадниченка. — Добра Циків і Гутиска в золочівскім повіті купив від С. Нагельберга п. Константин Ворошинський з Олеська. — V. злет славянського Сокильства буде в Празі в днях від 28. червня до 1. липня 1907. На ту ціл Чехи зложили вже 250.000 К, а тепер ще відкликкала ся центральна управа сокильских товариств до чеського народу о поміч.

— **Репертуар руского театру в Бучачи.** Саля «Сокола». Початок о 7 1/2 вечером. Білети продає торговля п. Рогозиньского. (Абонамент на 6 вистав під ряд 10 К).

В п'ятницю дня 2. падолиста «Галька», опера в 4 діях Ст. Монюшка. Нова вистава! Військова музика 24. п. п. Виступ п. Дального, в ролі Антося. (Ціни місць підвишені). Початок сего представленя виімково точно о год. 3/4 7. вечером.

В суботу дня 3. падолиста «Ямарі» опера в 3 діях Целлера.

В неділю дня 4. падолиста «Нещасне коханнє» народний образ зі співами і танцями в 5 діях Манька.

Ві второк дня 6. падолиста «Діти Ванюшина» сензацийна штука в 4 діях С. Найденова.

— **Репертуар міского театру у Львові.** В четвер по пол.: «Ах то Закопанє»; вечер: «Лялька».

Други Соколи і Сокилки! Памятайте, що львівський «Сокил» збирає жертви на будову свого дому.

Посмертні оповістки.

— **О. Онуфрей Сімйон,** парох в Пістині, станиславської епархії, упокоїв ся дня 25. жовтня в 73. р. житя, а в 47. р. священства. В. с. п.!

— **Марія з Нарольских Олексієва,** жінка пароха в Поршні коло Львова, упокоїла ся дня 31. жовтня. В. і. п.!

Телеграми

з дня 1. листопада 1906.

Відень. Wiener Ztg. оповіщує санкціонований закон в справі удержавлення Північної залізниці.

Відень. Deutsche N. Corr. доносить, що кабінети австрійський і угорський порішили, не розписувати нових виборів до спільних делегацій; ті самі послы, що мали мандат делегатів на весну, возьмуть також участь в осінніх нарадах.

Петербург. Міністерство внутр. справ признало секту Маріявітів за законну і дозволило їй творити ісповідні соючі і вибирати та удержувати на свій кошт духовників.

Мадрид. Король Альфонс прийняв почетну президію еспанської ліги протипоединкової.

Богдан Лепкий.

З дослідів над Шевченковою „Наймичкою“.

(Дальше.)

Тим щасливим літам завдячуємо одну з найкрасших Тарасових поем — Наймичку.

Дивна була доля тої прекрасної поеми. Туман, яким оповитий пролог до „Наймички“ довгий час висів над цілим твором.

Написана безперечно до заслання, появилася „Наймичка“ друком що йно 1857¹⁾ і то не в комірниім, бо в Кулішевих Записках, без підпису автора.²⁾ В передмові писав Куліш, що знайшов її в альбомі одної української паночки і що автора не знає. Була то, розуміється, тільки така собі вигадка, щоб на виявляти Шевченка. Куліш знав, що автором є Шевченко, але як раз тоді граф Р. П. Толстой заходив ся коло визволення поета з неволі а поетична його діяльність, як немила рядови і заказана могла була пошкодити справі³⁾, тому й не подав імені Шевченка.

Куліш дістав був „Наймичку“ через Жемчужнікова від Андрія Лизогуба з Седнева. Шевченко не раз лишав свої рукописи по знайомих домах, так лишив й „Наймичку“ у Лизогуба. Колиж опісля з Шевченком та з другими Українцями скоїло ся відоме лихо, (на весну 1847. року) Лизогуб зі страху перед трусицею заховав „Наймичку“ з иншими рукописами в стріху, де вона й перебула шаливо ті грізні часи. А як опісля Куліша випущено на волю, брат його жінки, Василь Білозерський поїхав в Седнів і звідси переслав йому через Жемчужнікова нашу „Наймичку“.

Не диво, що серед таких пригод згубила ся дата написання поеми.

Петров; мабуть ізза недогляду, зачислив єї до тих творів, що були поміщені в першій виданю Кобзаря, значить ся, пересунув дату написання перед рік 1840⁴⁾

Франко в своїм викладі габілітаційнім⁵⁾ каже, що „Наймичка“ написана була (по Сві і Кавказі) в 1846. році а може й ще пізнійше, Кониський подає дату не певну; раз⁶⁾ зачи-

сляє єї до творів з року 1844. то знов¹⁾ покликається на недрукований лист Куліша і каже, що Шевченко написав Наймичку 18. липня 1845.

Франко в згаданім викладі, перевів паралелю між повістю а темою „Наймичка“, хочаби показати, як Шевченко хіснував ся своїм власним взірцем, з чого можна би також вносити, як він користувався й посторінніми впливами. По гадці Франка взірцем поети „Наймичка“ була того самого імені повість, а що повість написана 25. лютого 1844. р. так поема мусіла повстати значно пізнійше.

Паралелю справді цікава, як проба вглянення в духовий варетат поета, куди мало хто досі успів зазирнути. В тім тільки біда, що ми не маємо певности, котрий з обох творів був взірцем а котрий копією і тому не можемо робити ніяких висновків.

Др. Франко думає, що Шевченко вважав поезію „згущеною, сконцентрованою, скристалізованою дійсністю“²⁾ і тому перетворюючи повість на поему, відкидав „усі подробиці, усі жужлі буденного життя“³⁾ Але так само мож сказати, що поет, вважаючи повість вірним малюнком реальної дійсности, вкладав до первісної поеми всілякі деталі побутові, описи, розмови, оповідання і т. д., щоби в той спосіб перенести свій твір зі сфери ідей у сферу реального життя.

Нам здається, що воно як раз так і було, що поема написана скорше, геть-геть перед увязненням поета а повість є що йно прозовою, широко розведеною перерібною тої самої теми. Спрібуємо виправдати наш здогад.

Повість „Наймичка“ писана російською мовою, так як усі повісти Шевченка. І мова і зовнішня форма і спосіб переведення теми в „Наймичці“ такі самі, як і в других його повістях. Так само починається ся описом, так само чергують ся малюнки осіб з образами природи, так само оповідання пособляють акції. Крізь множетва деталей, крізь незвичайне богатство красок і ліній пробивають ся монументальні контури прототипу, т. є. рівноіменної поеми. Так було в „Князні“, в „Варнаку“, так само є і в „Наймичці“. Кожда з тих поем робить вражіння твору безпосереднього, виспіваного повною грудню, киненого від першого разу, з великим розмахом, як італійський маляр кидав свої образи al fresco. Натомість рівноіменні повісти є спокійним роздумуванням давних вражіннь, повільним розмалюванням і викінчуванням первісних нарисів, рясодіями на колись виспівані теми. Шевченкові поеми — се крик душі, сильний, безпосередний, під першим вражінням, — повісти — се образи роздивлювані з дальшої перспективи.

Поет в Новопетровському форті, позбавлений сьвіжих вражіннь красної а так дорогої йому України, відірваний від єї природи і життя а замкнений в брудних казематах серед Богом забутої пустині, радо залітав думками до українських сіл, ходив знайомими шляхами, розмовляв зі своїми людьми і залюбки перерисовував у друге всіми подробицями, з всею точністю, те, що колись змалював був, могутніми, хоть короткими словами.

(Дальше буде).

¹⁾ Ор. cit. том II сторона 178.

²⁾ Др. Франко, Наймичка і т. д. сторона 41.

³⁾ Ibid. сторона 16.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

(Готель, реставрація і каварья — ріг ул. Сикстусової і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 31. жовтня: о. Константин Строчкин з Лисятич, Ольга Хировська з Микучичина, о. Михайло Сьвітенький з Ладичина, Юрій Петрій з Перегінська, Симеон Наливайко з Вільшаниці, о. Растваецкий з Пархача, І. Лунів, о. Северян Борачок з Яйковець, о. Михайло Штогрин з Стрілок, др. Леся Кульчицкая з Коломиї, др. Т. Окуневский з Городевки, Ром. Бачинський з Ліска, др. Горбачевский з Чорткова, пос. Яворский з Нового Санча, Лев Юрчинський з Гуцанки, о. Григ. Дяків з Жеребок, с. Володимир Сойка з Ціняви.

Всілякі КУПОНИ

вильсованні цінні папери

виплачує без потручення провізні або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Всіх лікарських наук

Др. Кость Танячевич

б. секундар шпиталю Вільгельміни у Відні по відбутю трилітньої практики у віденських шпиталях та клініках

осів в Золочеві.

(Ординує в домі інспекторату податків).

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 15. до 31. жовтня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9.

Твори Л. Лопатинського:

До Бразилії др. 4 д. (вичерпане).

Свекруха ком. 3 д. (вичерпане).

Беата і Гальшка др. 5 д. 1 К.

Конкурс на мужа ком. 5 д. 90 с.

Четверта заповідь др. 5 д. 1 К.

Параця ком. 3 д. 2 К.

Яблочник ком. 1 д. 40 с.

Соль-терно оповіданє 30 сот.

Переклади:

Урись Аюста Гуцкова траг. 5 д. 2 К.

Laboremus Бернсона др. 3 д. 1 К.

Дістати можна у Львові, в книгарні Тов-а ім. Шевченка (ул. Театральна 1.) і в Ставропигійській (ул. Руска 3).

Позір Соколи і Сокили! Заведене фотографічне „Кордия“ при ул. Академічній 14 жертвує на будову дому „Сокола“ у Львові 10 процент від кожної знимки. Проте звертаємо ся до Ви. Другів і Другинь як також до рускої суспільности, щоби фотографуючи в повисше згаданім заведеному жадали марки і передавали нашому Товариству. Гарзд! — Комітет будови дому „Сокола“ у Львові.